

Vychodí mimo pondelku a piatku každý deň, vpredvečer dátumu o 6. hod.

Redakcia a administrácia:
Budapešť, VIII.,
Mária ul. č. 15.

Telefon: József 12—97.

SLOVENSKÝ DENNÍK

Predplatné:
na rok . . . K 20.—
na pol roka K 10.—
na štvrt roka K 5.—
na mesiac . . . K 1 75

Do Nemecka i
Srbska ročne
24 korún. Do
ostatného cu-
dzozemskai do
Ameriky ročne
32 korún. —

Ročník V. Číslo 199

BUDAPEŠŤ, v stredu, 18. novembra 1914.

Jednotlivé čísla po 6 hal.

Vojna.

Severné bojište.

Nemecká úradná zpráva. 16. nov., došla popol. o 4. hod. Veľký hlavný stán oznamuje: Na Východe boje trvajú. Včera naše, vo Východnom Prusku bojujúce voje odrazily nepriateľa na územie južne od Stalupönen. Vo Východnom Prusku operujúce voje naše pri Soldave so zdarom odvrátili blíženie sa ruskej válečnej sily a vo víťazných bitkách pri Lipne zatlačili na pravom brehu napredujúcu ruskú silu smerom ku Plocku. V týchto bojoch zajali sme do včeraššieho dňa 5000 Rusov a ukoristili sme 10 strojových pušiek. Čo pokračovanie dosaženého zdaru pri Wloclawsku v bojoch, ktoré trvaly za viac dní, padlo rozhodnutie. Viac ruských sborov, ktoré sa boly postavily proti nám, zahnali sme až za Kutno. Dľa doterajších odhadov utratili tu Rusi 23.000 zajatých a aspoň 70 strojových pušiek a kanónov, ichž presný počet nie je ešte známy.

Hlavné vodcovstvo.

Christiana, 16. nov. (Pol. Hir.) „Daily Mail“ z Petrohradu oznamuje: Najbližšie dni rozhodnú, či Nemci budú sa môcť udržať na tej dlhej obrannej čiare, ktorú stvorili na obranu svojich hraníc. Medzi Thornom a Krakovom dejú sa obrovské prípravy, aby ruskú inváziu do Nemecka a do Rakúska-Uhorska prekazili a jestli možno, dotiaľ zadržali Rusov, kým Nemci na západnom bojišti pri Aisne dobjú rozhodného víťazstva nad spojencami. Položenie na východnej fronte veľmi sa podobá tomu položeniu, ktoré nastalo po bitke u Marne. Nemci sa pred Rusmi utiahli, ale do pozícií veľmi opevnených a krem toho majú i tú výhodu, že za chrptom majú veľmi silnú pevnosť Thorn. Šesťtisíc robotníkov pracuje vo dne v noci, aby pevnosť uviedli do dokonalého obranneho stavu. V pevnosti je 1000 kanónov, z ktorých 60 percentov sú delá ďalekonosné a a vedľa čelíť ohňu ťažkých dobývacích baterií. Rusi sú už na 32 km. od Thornu a silno tlačili Nemcov medzi pevnosťou a Kališom. Posledné zprávy dokazujú, že Nemci vyhýbajú bojom a nemecká jazda snaží sa zatlačiť Rusov do Ruského Poľska.

Krakov, 16. nov. Veliteľ pevnosti tieto dni uvedomil krakovskú mestskú radu, že vzhľadom na prípadné obkolesenie pevnosti krakovskej musel nariadiť, aby civilne obyvateľstvo opustilo mesto. Nariadenie na plakátoch oznámili obyvateľstvu. Rakúsky minister vnútra vymenoval dra Juliana Nowaka „za vládneho komisára, za nástupcov jeho dra Ernesta Baudrowského a dra Kazimira Hostaneckého, rektora krakovskej univerzity. Ku vládnemu komisárovi vymenovali aj 12 členovú radu. V meste je vyhlásený stav obleženia. Pokladnicu pošty odviezli. Prijímajú a expedujú sa iba listy.

Berlín, 16. nov. (Pol. Hir.) Lokalanzeiger píše: Cár navštívil Ivangorod a potom s manželkou i s dcérami odcestoval do Grodna, kam došiel včera. Obyvateľstvo víta ho veľmi slávnostne, úrady, zemianstvo, sedliactvo a židia vyslali k carovi deputácie, ktoré všetky boly prijaté. Car veľmi živo dozvedal sa menovite na škody, zapríčinené obyvateľstvu vojnou.

Rím, 16. nov. Ruský hlavný stán 12. nov. vydal túto zprávu: Vo Východnom Prusku vojská naše dosiahly vchod ku Mazurským jazerám. Na juhovýchod od Goldupa, Mlavy

a Soldavy boly viac bitiek. V Haliči pokračujeme v útočení.

Berlín, 16. nov. (Wolffova ag.) Petrohradská telegrafická kancelária stále vydáva nepravdivé zprávy. Tak vydala aj zprávu: „Petrohrad, 7. nov. Nemci chvatom vyprázdňujú Belgicko“. Táto zpráva je vymysleninou.

Južné bojište.

Viedeň, 16. nov. (U. t. k.) „Neue Freie Presse“ oznamuje: Naša ofenzíva postupuje v Srbsku veľmi prajne. Nepriateľ chvatom ustupuje. Rozhodnutie je už na prahu. Výsledky posledných dní oprávňujú k domnienke, že nádej Potiorkova, že srbské ťaženie skončí sa ešte pred nastúpením zimy, sa uskutoční.

Softa, 16. nov. (Pol. Kor.) Rakúsko-uhorské voje zaujaly Račevinu a Sokolskú Planinu. Borba však ešte trvá. Srbi svoje z Bosny vrátilivšie sa voje koncentrovali pri Mokrej Gore, ktorú silno opevnili. Boje medzi Mokrou Gorou a Valjevom budú pre Srbsko rozhodujúce. Srbi svoj hlavný stán preložili z Valjeva do Kragujevca.

Softa, 16. nov. (Pol. Kor.) Srbská tlačová kancelária uvereňuje radiotelegram, že anglická francúzska flota za viac dní neprestajne bombardovala Budvu a pohorie Grablju, aby prekazila napredovanie rakúsko-uhorských vojsk proti Lovčenu, lebo keby sa Rakúšania dostali na Lovčen, mohli by obkolesiť černo-horské vojsko a vťahnúť do Cetinja. Boje sú veľmi prudké. Rakúsko-uhorské delostrelectvo z ťažkých kanónov páli na Lovčen.

Zemún, 16. nov. Bombardovanie Belehradu začalo sa s celou silou. Kanonáda je neslýchane veľká. Vojenské kruhy sú presvedčené, že Belehrad sa už dlho držať nemôže. Srbské vojsko stále ustupuje ku Kragujevacu, naše ho stále napáda. Stojíme pred zaujatím Belehradu.

Úradná zpráva. 16. nov. Dnes predpoľudňm vťahly naše voje do Valjeva.

Západné bojište.

Nemecká úradná zpráva. 16. nov. Hlavný stán oznamuje: Na západnom bojišti pre búrku a metelicu vyvinuly obe strany len nepatrnú činnosť. Na flandrickom bojišti pomaly napredujeme. V Argónnských horách získali sme niekoľko väčších výsledkov.

Hlavné vodcovstvo.

„Münchener Neueste Nachrichten“ píše 16. nov.: Súkromné zprávy oznamujú, že boje pri Yperne boly dlho nerozhodnuté. Najprv Angličania odrazili s veľkou prudkosťou nemecký útok. Posledné chýry už tak znejú, že Nemci ešte v stredu v noci počas veľkej búrky s veľkými silami vťahli do Ypernu. V meste pokračovalo sa v boji a došlo na krutú borbu bodákmi. (Táto zpráva úradne nie je potvrdená.) „Temps“ píše: Nemci zaujali dosiaľ severné a severozápadné departementy Francúzska, t. j. šestinu francúzskeho územia a obyvateľstva. Veškerá škoda, ktorú utrpela Francia na tomto území nemeckým obsadením a doterajšími bojami obnáša na zemiach, domoch, fabrikách, baniach, železniciach atď. najmenej 30 miliárd frankov.

Genf, 16. nov. Parížska mestská rada vyzvala tých Parížanov, ktorí boly zo strachu pred Nemcami opustili mesto, aby sa vrátili do Paríža. Kaviarne môžu byť otvorené do 8. hodiny večer, hostince do 10. hod.

Kinematografické divadlá zostanú i na ďalej zatvorené.

Berlín, 16. nov. „Vorwärts“ prináša túto zprávu: Finančný minister Lloyd George takto sa bol vyslovil na jednom shromaždení: „Troma dňami pred vypuknutím vojny boly sme s Nemeckom v lepšom pomere než kedykoľvek za posledných 15 rokov. V krajine nikdo nemyslel na možnosť vojny. Nemali sme žiadneho úmyslu proti Nemecku, nenapádali sme nemecké územie a nechceli sme mať s ním vojnu pre kolónie. My sme sa jedine z rytierstva chopili zbrane, aby sme slabých obránili.“

„Times“ rozpisuje sa o tom, že nemecká invázia v Anglicku nie je nemožnosťou, lebo Nemci majú na to dosť vojska. (Der Morgen.)

Turecká vojna.

Turecká úradná zpráva. 16. nov. Hlavný stán oznamuje: Naše voje stojacie v pásme Lazistaou napadly limanskú ruskú pozíciu poblíž ruskej hranice. Nepriateľ utrpel ťažké ztráty. Naše vojsko obkolesilo Rusov. Rusi chceli vylodniť na breh pošily, tieto sme však rozohnali. Druhý turecký voj obsadil Duzkój a obkolesil nepriateľské voje ležiace v pozíciach Hanhedressessi. Ukoristili sme mnoho streliva. Rusi obliehali dnes pohraničné pozície pri Kokmuse a Islahe, ale bez výsledku.

Athény, 16. nov. Francúzske a anglické lode blokujú najväčšie malo-azijské prístavy. Francúzske lode začaly bombardovať Smyrnu.

Kodaň, 16. nov. Ruská flota opustila Helsingfors a odišla južovýchodným smerom. Zdá sa, že dostala rozkaz, aby napadla nemeckú flotu.

Neutrálne štáty.

Frankfurt, 15. nov. „Frankfurter Zeitung“ prináša zprávu z Carihradu, že Bulharsko zavrholo tú žiadosť Ruska, aby poskytlo ruským lodiam ochranu a úkryt v prístave Burgas na Čiernom mori.

Washington, 15. nov. (Reuter.) Námestník zahraničného kancelára požiadal anglického veľvyslanca, aby podal informácie v záležitosti tej ponosy Dánska, Hollanska, Švédska a Norvéžska, že míny na Severnom mori znemožňujú obchod s Amerikou. Veľvyslanec však vyhlásil, že nemôže poskytnúť žiadnej informácie.

Athény, 15. nov. Athénska tel. agentúra sdeľuje: 7. nov. vnikli bulharskí vojaci a civilní občania na to neutrálne územie, ktoré bolo utvorené priateľským pokonaním okolo obce Ispicca. Grécki vojaci ich vyzvali, aby sa odtiaľ vzdialili, tieto však výzve nechceli vyhovieť. Predtým, nežli by boly došli dôstojníci, rozvinul sa boj, ktorý trval celý deň. 8. novembra shotovili si Bulhari na gréckej pôde pri dedine Ghitzerki šiance. Jeden grécky dôstojník vyzval Bulharov, aby šiance zahádzali. Ponevác toto Bulhari odopreli, začal sa boj. 16 Bulharov chytili, ale znovu ich pustili. 9. nov. napadla jedna bulharská tlupa grécku stráž pri Kissove, boli však zahnaní. Dvaja Gréci boli ranení. 10. nov. začali Bulhari paľbu na stráž pri Terlise vtedy, keď bulharský a grécky kapitán chceli započatť vyjednávať. Bitka táto trvala 8 hodín. 11. nov. bola bitka v okrese Lodzi. Bulhari dostali pomoc a boli zaopatení i strojovými puškami. Bitka trvala do 8. hod. večer. Všetkým týmto incidentom však neprispievajú veľkú dôležitosť.

Softa, 15. nov. Bulharská tel. kanc. sde-

